

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Magyarországon:
Egy hónap . . . 1 kor. Egy év . . . 10 kor. 50 fill.
Függetlenül . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
II. MORICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN.
Piacz-utca 47. és 48. szám.

Mikor ölhet a csendőr?

[Mutatvány a fegyverhasználati utasításból.]

Ma, csütörtökön délután kerül Debreczen város közgyűlése elé a csendőrjavaslat; de a város képviselőtestületének tagjai még ma sincsenek tisztában azzal, hogy miről is van szó tulajdonképpen. A kérdést alaposan még a tanács tagjai sem ösmerik, hiszen minden érdemleges tanulmányozás és előkészület nélkül vetődött felszínre a kérdés. A kezdeményező lépést az önkormányzati szervezeten kívül álló közigazgatási bizottság tette, ami magában véve is jogtalan beavatkozás a városi önkormányzat ügyeibe.

Kézen fekvő dolog, hogy ma a teljesen tájékozatlan közgyűlés vakon kénytelen szavazni a csendőrjavaslat mellett vagy ellene. Hogy a városi képviselők és a tanács urak mégis megtudják, milyen veszedelmes lehet a város lakosságára a csendőrség, a szolgálatteljesítésből vagyunk kénytelenek bizonyítani.

Az általános fegyverhasználat.

No hát kezdjük. A csendőrség szolgálatteljesítésének 64. §. 2. pontja szerint „a csendőr fegyverét csak akkor, illetve azután használja, a mikor a veszély elhárítására, az engedelmesség biztosítására, az ellenszolgálat megállítására, a megszőkés megakadályozására vagy az egyéb törvényes cél elérésére alkalmas és megengedett enyhébb eszköz rendelkezésére nem áll, illetve miután minden ily enyhébb eszköz alkalmazása eredmény nélkül maradt, s ekkor is a még lehető kimélettel járjon el.”

Az utasítás homályai.

Mit ért a csendőr „az engedelmesség biztosítása” alatt? Hogy az ő utasítását, illetve parancsát kell követni. Ha. pl. azt mondja, hogy a járdán nem szabad menni, köteles engedelmessé válni neki minden halandó, mert különben következik a jogos fegyverhasználat. A csendőr kardját, szuronyát, löfegyverét használja. Nem használhatja. Ne tessék félre érteni. Parancsoló hangon mondja az utasítás: **használja. Használnia kell.**

Mit ért az utasítás az „egyéb törvényes cél elérése” alatt? Hogy bármily felsőbb parancsot végre kell hajtania, mert a csendőrnek a felsőbb

parancs a törvénye. Annak érvényt kell szereznie még a legszörnyűbb vérengzés árán is, mert különben fegyelmi büntetést kap. No már pedig a csendőr inkább ledurrant 30 embert és akkor kaphat dicséretet, jutalmat, aranykeresztet, mint nem használja a fegyvert és akkor kapjon gyávaaságáért 3 vagy 6 havi, bőjttel szigorított fogszágot elcsapatással egybekötve.

Az „egyéb törvényes cél elérése” lehet politikai tüntetés, mozgalom, csoportosulás, képviselőválasztások, népgyűlés, bérharcz leverése, szétverése, megtörése is. Sőt nyíltan megmondta a főispán is, hogy éppen a tömegmozgalmak ellensúlyozására, elhárítására kell a csendőrség.

Kimélet-e a kiméletlenség?

Igaz, hogy e szakasz 5. bekezdése szerint „a csendőrnek arra kell törekednie, hogy az illető ember élete lehetőleg kimétesse és más személyek élete vagy testi épsége se veszélyeztessék, mert a 6. bekezdés szerint a fegyver használati jog minden tulhágásért a csendőr szigorú felelősségre vonatik,” de ez csak aféle irott malaszt, ha például a csendőr lö, a golyó ártatlanokat talál többnyire. Az esetleges gyilkosság pedig a csendőr fegyverhasználati jogának — csupán tulhágása. Szóval fegyelmi ügy és nem — gyilkosság.

Mikor a csendőrnek löni kell.

De megdöbbenőbb az utasítás 68. paragrafusára, amely így szól:

„Az embertömeg a törvény nevében és a következményekre és a különben bekövetkező fegyverhasználatra való figyelmeztetés mellett szétoszlásra hivandó fel, egyszersmind pedig az őrsparancsnok — ha elegendő számú csendőr fölött rendelkezik, — néhány ügyes, erős csendőrt jelöl ki arra, hogy a főzinkosokat és főlarmázókat elfogja. Ha a felszólítás eredménytelen marad, a szétoszlás szuronytámadás alkalmazásával kísérelendő meg, mely alkalommal a főzinkosok, a bujtogatók és a legféltelenebb rendzavarók elfogandók. Ha azonban az embertömeg a fegyverekkel, vagy más, a testi biztonságot veszélyeztető eszközökkel és tárgyakkal a csendőrség ellen támadólag lép fel és ez utóbbi ez által a legszélsőbb szorongattatásba jutna, akkor és pedig ha lehetséges a bekövetkező fegyverhasználatra való előzetes figyelmeztetés mellett, az őrsparancsnok szabályszerű vezénylésére a löfegyvert kell alkalmazni, ily alkalommal főleg a főzinko-

sok, bujtogatók és a legveszélyesebb ellenszolgálat veendő célba, amire a parancsnok külön is figyelmeztethet.”

No már most nálunk városban, ahol szűk utcákon torlódik meg a lármás tömeg, hogy oszoljon szét, mikor a hátul állók nem is hallják a felszólítást, hanem még inkább tolonganak és az előállókot neki tolják a csendőrfegyvereknek, a halálnak! Szörnyűséges vérengzés történne Debreczen minden tüntetés alkalmával.

Hogy pedig mik a testi biztonságot veszélyeztető eszközök és tárgyak, azt a csendőr állapítja meg. A séta pácza, a göröngy is az. Marosvásárhelyen a hirhedt képviselőválasztáskor annak minősítették a hólapdát is. Négy ártatlan ember halt meg miatta.

Ha már most egyetlen kövel dobja meg valaki a csendőrt, akkor annak a löfegyvert kell használni és a tömeg közé kell löni az utasítás szerint.

Ez a világos, ellentmondást nem tűrő beszéd, a mely nekünk ad igazat, midőn azt állítjuk, hogy a csendőrség nagy városba, mint amilyen Debreczen is, nem való.

Az eshetőségek.

Hogy milyen vérengzéseket okozhatna a csendőrség Debreczenben, t. i. ha elég könnyelmű volna a város képviselőtestülete és a csendőrséget a város belterületén is alkalmazná, ime a példa:

Mondjuk, az általános szavazati jog mellett tüntetni fog Debreczen lakossága. A tüntető körmenetet a polgármester engedélyezi. A menet a Kossuth, Teleki és Szent-Anna-utcán vonna végig. Utközben az a hír jutna a hatóság fülébe, hogy a főispán ablakait be akarják verni. Hogy ezt megakadályozzák, a Szent-Anna-utcának a Piacz-utczára nyíló torkolatához állítanak 8—10 csendőrt, hogy a menetet tartóztassa fel és osziasa szét.

Jön a tömeg. Az eleje már a Piacz-utczá torkolatánál van. A csendőrök megállítják és felszólítják az eloszlásra. A nagy lármában az oroslámbódulás sem hangzana 30 lépésnyire. Tehát a hátul jövők nem hallanak a szétoszlásra való felszólítást, hanem haladnának előre tovább.

Ekkor a 8—10 csendőr szuronyrohalmot intézne a megtorló tömeg ellen. A zürzavar még nagyobb lenne. A szétoszlani akarók békés tömege még összebb torlódná. A csendőr-szuronyról ártatlan emberek vére csepegne. A féreg is védi magát, hogy ne védelmezné hát magát a tömeg? Védi is

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizspporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsás, krém színben**) mintadoboz Harmat powder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Felpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Powder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor. (1)

bottal, kövel vagy pusztá kézzel is. De a hátul jövők még mindig nem tudják, mi történt. Izgatottságból, kíváncsiságból tolokodnak előre. A vérontás láttára még a legjamborabb ember feldühösödik.

— Agyon kell ütni a gazembereket — hekként kiált fel a tömegből valaki szilajságában megdöbbenve és néhány a köveztől felszedett tégladarab repül a csendőrség felé.

Az utasítás értelmében most már a csendőröknek a löfegyvert kell használni. Sortüzet adnak, háromszor-négyszer is egymás után. Az utcza megtisztul, csak a halottak és sebesültek maradnak a kövezeten.

Ez aztán az *eredményes fegyverhasználat*: 35 halott, 80 sebesült, a könnyen sérültek elmenekültek — így szól a csendőrségi jelentés.

Az újság közli a halottak névsorát. Mondjuk közté van: Aczél Géza, a csendőrbárát főmérnök fia. Véletlenül került a néptömeg közé. A barátját akarta meglátogatni. A halottak közt van Hauer Bertalan vendéglős is. A kocsián ült, amely véletlenül a tömeg közé került. A halottak közt van az egyik tanácsnok kis leánya is. Az iskolából jött. Vecsey Zoltán egyetlen fia szintén véletlenül került a tömegbe. A szülők egyetlen reményének életét oltotta ki a buta csendőrgolyó. Jósza Vincze bizottsági tag éppen a főispánhoz igyekezett bizalmáról biztosítani őt, amikor sortűz történt. Az özvegy mosóné, 6 árva anyja, hazafelé indult, mikor a tömeg közékerült és így tovább — írja az újság az eredményes fegyverhasználatról szóló sopánkodó tudósítását.

De hát miért történt ez a szörnyűség vérengzés? A tüntető körmenetben két éretlen tacsó beszélgetett és a kormány párti újság egyik újdondásza hallotta, mikor azt mondta: „Megérdemelné a főispán, hogy bevernek az ablakait”. Az újdondász már tódított rajta, mikor a rendőrbiztosnak sugta: „Ebben a pillanatban hallottam, hogy a tüntetők be akarják verni a főispán ablakait”. A rendőrbiztos löhalálában rohan a főkapitányhoz a hirrel, aki persze a csendőrségnek adja az utasítást, hogy akadályozza meg a készülő merényletet.

Természetes dolog, hogy a csendőrség teljesítette a parancsot. Megmentette a főispán ablakait. Hogy hány emberélet árán? Az mellékes. A csendőrhadbíró persze megéjti a vizsgálatot a „fegyverhasználat” ügyében, a mi abból áll, hogy kihallgatja a csendőröket, végül pedig megállapítja, hogy a fegyverhasználat jogos és szabályos volt. Mire a halottak sirján kisarjad a hantra szórt fűmag, a vitéz csendőrök mellét már érdemrend díszíti.

Végszó.

Ez a példázat csak példázat ugyan, de a valóságban már sokszor megesett így — másutt. Ha azt akarja Debreczen város képviselőtestülete, hogy ilyen eshetőség itt is megtörténhessen, ám akkor szavazza meg a csendőrség javaslatot.

Rostkowitz Arthur.

Az új-párt és a galaczi átírat.

Mint már jeleztük is olvasóinknak, az elmúlt vasárnap értekezletre jöttek össze a debreczeni új-párt azon tagjai, akik egyszersmind tagjai a városi bizottsági közgyűlésnek is. Erről az értekezlettel alaptalan híresztelések is jelentek meg; mi utána jártunk és abban a helyzetben vagyunk, hogy hiteles értesülést közölhetünk a sok

tekintetben érdekes, jelentőségteljes értekezletről.

Ime a hiteles híradás, a mely a halálharangot meghuzza a városi csendőrség erőszakolt ügye felett is.

A galaczi átírat ügye.

Az értekezlet tárgya az ismeretes galaczi átíratl szemben való állásfoglalás volt. Az értekezleten Dégenteld gróf elnökölt s hangsúlyozta, hogy a kormánynak és pártjának a galaczi átíratl kapcsolatos magatartásával szemben kell szállani a nemzet közvéleményének. A jelenlevők nagy lelkesedése mellett jelentette ki, hogy ez a párt vezérének, báró Bánffy Dezsőnek felfogása is. Indokoltak látszik, hogy a párt legye szóvá ezt az ügyet a legközelebbi vár si közgyűlésen. Az elnökség egy határozati javaslatot dolgozott ki, mely a párttagok által a közgyűlésen előterjeszhető volna, dr. Kőrösy Kálmán titkárt ennek felolvasására felhívta.

Dr. Kőrösy párttitkár azt fejtegette, hogy galaczi átíratl felett tartott parlamenti tanácskozások folyamán a legnagyobb közjogi sérelem érte a nemzetet 1867 óta, mert a mi eddig csak türt állapot volt a magyar nyelvnek a külképviseleti ügyekben való melőzése terén, azt a kormány jogállapottá akarja deklarálni és a mindenre kapható parlamenti többség ezt a valóban nemzetellenes felfogást már szankcionálta is szavazatával. Ha a nemzet a történetek után hallgat, úgy tűnik fel, mintha a nemzet is szankcionálta a kormánynak és pártjának felfogását s egy jövő korabeli Lustkandl ezt nagy erővel használhatna fel a magyar alkotmányok különösen a magyar nyelv jogának tamadásánál. A nemzetnek tehát meg kell szólalni.

Politikai kérdéstről lévén szó, mozgalomnak a jászok köréből kell kiindulni? Az akció megindítására az új párt van elsősorban hivatva, mert programjának lényeges része, hogy „a magyar birodalom állami léte a külképviseletben s a külkereskedeleml intézményeiben úgy nyelvíleg, mint jelvényileg Ausztriával teljesen egyenranguan jelentkezék.” A nagy közjogi sérelem a debreczeni polgármester tenye folytán lesz aktuális, Debreczennek tehát első sorban kell ezzel az ügygel foglalkoznia. És Debreczenben leghivatottabb lehet az ezen ügyben való állásfoglalásra maga a városi törvényhatóság, mint a melynek első tisztviselőjéhez a galaczi átíratl intéztetett. Ezek előre bocsájtása után felolvasta az elnökség indítványát.

Az elnökség indítványa szerint a párttagok terjesszenek határozati javaslatot a június 30 an tartandó városi közgyűlésre, oly értelemben, hogy a közgyűlés írjon fel a képviselőházhöz s felíratában arra kérje, miszerint a kormányt utasítsa a magyar nyelv jogait a külképviseletben is biztosító törvényeink végrehajtására, továbbá hasonló szellemű feiratok eszközésére hívja fel a város a többi törvényhatóságokat is. Az indítványt az értekezlet magáéva tette s annak végleges szövegezésére Szabó Kálmán és dr. Tüdös János párttagokat kérte fel.

Az értekezletl tanácskozásokból az a felfogás domborodott ki, hogy bár az újpárt a külképviseleti magyar nyelv melletli akciót, mint programja lényegébe vágó mozgalmat megindítani köteles égének ismeri, azért mégsem kívánja ezt pártügynek tekinteni, pártcélokra kihasználni, hanem általános érdekű nemzeti ügynek tartja és erre való tekintettel szövegezte a közgyűlés elé terjesztendő határozati javaslatot akként, hogy ahhoz a közgyűlés minden pártállásra való minden tekintet nélkül mint magyar ember, mint hazafi készséggel hozzájárulhasson. Az

értekezleten az a hangulat uralkodott, hogy a magyar nyelv törvényes jogai melletli állásfoglalás csakugyan egyöntetű és egyhangu manifesztációja lesz a debreczeni politikai pártoknak és Debreczen törvényhatósági bizottsága valamennyi tagjának.

A városi csendőrség ügye.

A értekezleten szóba került még a csendőrség ügye is. A csendőrség behozatalának szükségességére nézve megoszlottak ugyan a párttagok nézetei, de mégis az a nézet jutott érvényre, még a csendőrség behozatalával rokonszenvezők között is, hogy az ügy mai előkészítetlen stádiumában elhamarkodott dolog lenne a csendőri intézmény debreczeni szervezéséhez hozzájárulni; nem lehet tudni, hogy a közgyűlés a csendőri intézmény behozatalával nem terhelné-e meg nagyon a város pénztárát, kivált a jövőben, — nincs kimutatva, hogy miképpen lenne szabályozva a csendőrségnek a rendőrség megmaradó részéhez, sőt a törvényhatóság autonómikus jogköréhez való viszonya sem, általában az egész ügy előkészítetlen, nem áll tisztán a közgyűlési tagok előtt és gyors keresztl forszírozása érthetetlen, sőt példa nélküli, mert azaz eset nem fordult még elő, még az igazán sürgős ügyeknél sem, hogy egy nap a közigazgatási bizottság, másnap a jogés pénzügyi bizottság, — harmadnap a városi tanács, negyedik nap pedig a közgyűlés tárgyalja.

Vármegyénk és közelvidéke.

Az első lapszám. Hajduvármegye hivatalos lapjának az első száma megjelent. A vármegye ősi hajdu czimerével ékes közlöny ezután minden héten csütörtökön jelenik meg, mint kiadó Hajduvármegye szerepel. A szerkesztéssel dr. Czeglédy Mihály tisztí ügyész van megbízva. A szerkesztőség a vármegyeházán van. Egész évi előfizetési ára 20 korona. Az első számban Czeglédy tisztí ügyész bevezető ismertetést írt, ebből tudjuk meg, hogy az egyes rovatok a következőleg vannak megállapítva: I. rovatban közöltnének: Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok. — II. rovatban: További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek. III. rovatban: Általános jellegű, de további intézkedés nem igénylő rendeletek, értesítések és közlemények. — IV. rovatban: Személyi hírek. — V. rovatban: Pályázatok, hivatalos hirdetések és közövények.

Gyilkosság az országon. Gyilkosság történt tegnapi este Nagybjom község határában. Az eset részletei a következők: A múlt héten a bükkönykaszálás kezdődött az uradalomban, mely munkát tavasszal 2 korona napibérért szerződttet aratómunkásoknak kellett elvégezni. Az emberek hetfőn belekezdték ugyan a munkába, de kijelentették, hogy azért a napibérért nem dolgoznak. Másnap ismét megjelentek a munkások, de nem álltak munkába, hanem várták, hogy a tisztartó nagyobb munkabért adjon. Így telt el fel nap s miután a munkások addig nem dolgoztak semmit Bayer kocsira ült és be hajtattott a szolgabírószákhöz, hogy ennek segítségével kényszerítso munkára az embereket. Amint a munkások megtudták, hogy Bayer hová ment, ők is elhagyták a munkát és hazain-

dultak a gazdai figyelmébe vissza rökkel. A mu bősztől ról és eszmé uton. s ez v ahonn színér találtá csétlér de mé dőrség Györg Todor

tragéd deritel 14 év holtan A holt állott. unt ven h kos le nagy házi á meke játsza ben e henna lenül sulyos litották

Faz

gárság illő m magya bizony a ner gálták

hogy káb előtt több e magya füvészt

hez v

nek a zött e véskü i. az külföl

zet tu szolgál más i annyit magya hiszen nemze talán hály u

mikor százév megér

botani terem dik, b

jük est

dultak. Utközben az országúton találkoztak a gazdatisztával, aki a szolgabíróaságtól jöve, figyelmeztette a munkásokat, hogy térjenek vissza a munkába, mert különben csendőrökkel fogja a szolgabíró visszahozatni őket. A munkásokat ez a fenyegetés annyira felbőszítette, hogy Bayert lerántották a kocsi-ról és annyira össze-vissza verték, hogy eszméletlen állapotban maradt az országúton. Bayer kocsisának sikerült elmenekülni s ez vitte meg a szomorú hírt a kastélyba, ahonnan rögtön segítséget küldtek a helyszínére, de akkor már csak Bayert egyedül találták ott több sebből vérezve. A szerencsétlen embert még élve szállították haza, de még aznap éjjel kiszenvedett. A csendőrség Polyán Mihály, Polyán Pál, Kuksner György, Grőze Illés, Grőze Vazul és Popán Tódor munkásokat letartóztatta.

A kis cselédfiu tragédiája. Sötét tragédia részleteit igyekszik most napfényre deríteni a sarkadi csendőrőrs Sajti Mihály 14 éves cselédfiut tegnap reggel vérbefagyva, holtan találták Márki Imre gazda kertjében. A holttestől pár lépésre kilőtt vadászfegyver állott. A fiu szülei azt adják elő, hogy élet-unt volt a gyerek, nem akart szolgálni idegen helyen. Nincs kizárva, hogy ezért öngyilkos lett Sajti Mihály. A csendőrök folytatják nagy eréllyel a vizsgálatot.

Játékból szerencsétlenség. A hadházi állomás váltóórának kis 9 éves gyermeke Afra Bertalan, szerdán dél körül kinn játszadozott a többi gyermekkel. Játék közben egy kerítésre mászott fel a gyermek, a hennan egyensúlyt veszítve oly szerencsétlenül zuhant alá, hogy bal karját törte. A súlyosan megsérült gyermeket szülei beszállították a debreczeni közkórházba.

Fazekas Mihály uramról.*

Irta: Herman Ottó.

Budapest, jun. 28.

Hogy Debreczen diáksága, no de polgársága is, Fazekas Mihály uram emlékét illő módon megbecsüli, annak minden igaz magyar ember csak örülhet, mert ez tanúbizonysága az élő hálának azok iránt, akik a nemzetet a művelődés terén megszolgálták.

Nekem csak az nem akar tetszeni, hogy a sajtó, a mennyire ismértem, leginkább a Ludas Matyi szerzőjének emléke előtt rakja le az elismerés koszorúját, a legtöbb esetben pedig teljesen hallgat a jeles magyar fűvésztől, az ugynevezett Debreczeni fűvészkönyv társszerzőjéről.

A magyar botanikusok élő nemzedékéhez volna egy pár szavam.

Jókai Mór egyszer megírta, mik legyenek az ő legkedvesebb könyvei és ezek között előkelő helyen állott a Debreczeni fűvészkönyv. Jókai jól tudta, mit ír, hogy t. i. az a könyv nem hajhászta „a művelt külföldi elismerését”, hanem a magyar nemzet tudományos művelődését kívánta meg- szolgálni és meg is szolgálta. Magam is, más is, szereti azt a könyvet, azért mert annyit mond, a mennyit biztosan tud és ezt magyarul és magyarosan mondja. Ezért, azt hiszem, hogy a magyar botanikusok ma élő nemzedéke talán megemlékezett volna — talán meg is fog emlékezni — Fazekas Mihály uramról, mint jeles fűvésztől is.

Vagy talán 1907-re halasztották ezt, a mikor a jeles fűvészkönyv megjelenésének százéves fordulója köszönt rá azokra, a kik megérik?

Mily derék volna, ha a nagyon tisztelt botanikus nemzedék arra a terminusra meg- teremtené a Debreczeni fűvészkönyv másod- dik, bővített, a magyarosság teljes megör-

* A Budapesti Hirlapból vettük át és közöl- jük ezt a debreczeniekre is érdekes közleményt. Szerk.

zése mellett átdolgozott kiadását! Fölaján- lanám e czélra Fazekas Mihály uram kézi példányát is, a melyet számos jegyzettel lát- tott el, a melyet egy szerencsés véletlen ke- zemre játszott.

Hiszen talán haladni is kellene!?

Igaz, hogy ez csak későbbben hozná meg az annyira áhitott „külföldi elismerést”; de mindenesetre és azonnal többet érne például annál a nagy kézségnél, a melylyel, mint jó forrásból hallom, az egyetem fűveskertjének a Rákosra való kitelepítésébe egyezett belé a szak eleje; minthogy a mostani kert be- építésre van szánva! Mondják!

Pedig Berlinig kell menni, míg a mi mostani kertünkhöz foghatót láthatunk; de meg a „világváros” közegészségének érde- e is úgy parancsolná, hogy mindenáron meg kell tartani, különösen a fákkal beültetett területeket. Hát ha még oktatók is!

Mr. Primrose, a bécsi angol nagykö- vetség egykori katonai attaséja egyszer fel- ment a Gellérthegyre s letekintve, körülbelül ezekre a szavakra fakadt: „Különös! helyük volna akár Belgrádig, hogy tágas, szellős, világosságban fürdő, egészséges várost al- kossanak s ime egymás hátára zsufolják a házak tömegeit, akár csak London City-ében, mely barbár korszakokban fogant meg!”

Igaz! Bezzeg azóta a City-t sok helyen kikezdték, belebontog-tnak, hogy levagóhöz juthasson, és a megmaradó házak szellőztet- hetők legyenek... miért? mert e nélkül nincs egészséges lakás.

És Fodor József, de még inkább Far- kas Jenő — ugyan ki beszél ma már ezek- ről itthon! noha a „külföldi figyelme” ugyan- csak feléjük fordult volt — elmondották, hogy majd megjön Budapest számára is az az idő, a mikor házai be lesznek telepítve a fertőző betegségek minden alapfeltételei- vel s a kisajátításhoz, a bontó csákányhoz fognak majd folyamodni, hogy a házak le- vegóhöz, a lakók élethez jussanak. Majd megemlékeznek akkor a beépített terekről, a Rákosra kilökött fűveskertről, melyet nem- csak azok adnak föl, a kiknek egyszer már csak ilyen a belátásuk — ha egyéb érdek vezet — de feladnak azok is, a kik a scientia amabilis papjainak vallják magukat s így már mesterségüknél fogva is tudják, hogy könnyebb tiz, „minden modern igé- nyeknek megfelelő” palotát egymásra zsu- folni, mint egyetlenegy hatalmas üditő fát növeszteni. Az előbbi mai fejlett építési módnál pár év, az utóbbi egy század kérdése.

Ennyit Fazekas Mihály uram emlékére!

Mi az ujság?

Óriási jégvihar! Tegnap délután 3 óraker felső Borsod községeiben, főleg Sajószentpéteren, Edelényben, óriási jégvihar pusztított. Közvetlen egy nappal Péter és Pál napja előtt roppant károkat okozott a jégvihar. Sajó Szentpéteren galambtojás nagy- ságu jégdarabok estek.

Meglötte a fiát. Késmárky Elek volt teker ügyvéd, Rentelki (Sajómagyaros mellett) földbirtokos lelötte Ákos nevű har- minczöt éves fiát. A nyolczvan esztendő- s, köztisztviselőben álló Késmárky Elek kente- ki birtokán feleségével, leányával s Ákos ne- vű fiával gazdálkodott. Ákos fia kötekedő s há- zsártos természetéről volt ismeretes a vidé- ken. Szüleivel és leánytestvérével brutálisan bánt s őket nem egyszer tetleg bántalmazta. A mult pénteken is megtámadta a testvérét megtepte a haját és kegyetlenül elverte őt. Az apa segítségére sietett leányának, de a brutális ember most már apjának fordult, a ki kétségbeesetten forgópisztolyához nyult s fiát közvetlenül közelről halántékon lötte. A megsebesült Késmárky összerogyott, de egy pillanat múlva feltápáskodott. Alig tett azonban két-három lépést, összerogyott s

eszméletét veszítette. Azóta állapota egyre válságos. A szerencsétlen apa fia dühétől félve, nyomban elmenekült s Beszterczen az éjszakát átvirrasztva, másnap Budapestre utazott. Késmárky Ákos fölgögyüléséhez nincs remény. A vizsgálat megineult.

Tűzvész Alsó-Zsolozán. Az abauj- megyei virágzó Zsolozsa-községben nagy tűz- vész pusztított vasárnap délelőtt. A község- ben kilencz ház lett a lángok martaléka, melyek több melléképületet is elhamvasztot- tak. A tűz lokalizálását, — mely nehéz mun- kában nagy segítségére volt a község lakos- ságának a miskolczi önkéntes tűzoltó-egylet egy kivonult kirendeltsége — nagyban me- nehezítette az erős szél, mely házról-házra hordta az égő zsarátnokokat. A tűz Grossz- mann Dávid alsó-zsolozai boltos házában keletkezett s miután a lakosság közvetve Grosszmann tartotta a vész okozójának, megtámadták a boltost s kapákkal, botokkal, vasvillákkal véresre verték a szánalomra- méltó embert, akit ápolás végett beszállított- tak a miskolczi „Erzsébet” kórházba.

A teknő-vájó cigány rémtette.

[Gyilkosság után öngyilkosság.]

Mult vasárnap délután a paks-kölesdi országúton rettenetes kegyetlenséggel vég- hezvitt gyilkosság történt. Vagy két hete, hogy az öreg Csonka János gindli-tengelicz pusztai teknővájó cigányhoz beállított öt gyermekével Orsós Teréz 45 éves cigány- asszony és elmondta, hogy Gőmő pestmegyei közséből jönnek és a vele vadházasságban élő Ignácz János teknővájó cigánytól szö- ketek meg, mert folyton üti veri őket annyira, hogy az egyik gyerek már egészen béna lett. Tervük az volt, hogy Össényben fognak le- telepedni, mivel azonban pénzüik nem volt, két nagyobb gyermekét a pusztán napszámba járatta, hogy utiköltségre tegyenek szert.

Vasárnap reggel Csonkáék bementek a kölesdi bucsura, velük tartott az asszony is egyik gyermekével, a 12 éves Istvánnal. Mikor erte 6 óra tájban az országúton hazafelé mentek, rémülten vették észre, hogy a vál- lán fejszével Ignácz János, a ki nyomon kö- vette a szökevényeket és már egész nap leste őket, velük szembe jön, azonban sem a ter- hes állapotban levő Orsós Teréz, sem a fiu nem tudott már elmenekülni.

A dult arczu elszánt ember Csonká- ékat elküldte, a kik nem nagy távolból haj- meresztő látványnak lettek szemtanúi. Ignácz Orsós Terézt a fejszéjével minden szóváltás nélkül fejbe ütötte, mire a fiu könyörgött neki, hogy ne bántsa az anyját, de ez má- sodszor is fejbe sujtotta az asszonyt, a ki a halalos csapásra lerogyott, most a fiu sirva az anyjára borult, miközben atyja neki is a füle tövére majd pedig a karjára ütött úgy, hogy ez lefordult, erre ismét az asz- szonynak esett és a fejét egészen összeha- sitotta.

Csonkáék, a kik közbelépni nem mer- tek, mert semmi ütőeszköz nem volt náluk, hazaszaladtak, hogy a borz lmas esetet hi- rül vigyék. Amikorra a segítségül hívott pusztai cselédséggel a helyszínére értek, a fiu agyonvert anyja mellett eszméletlenül feküdt, a verengző gyilkost pedig nem mesz- sze az uton szintén halva találták, mellette volt véres fejszebe és vadonatúj forgópisz- tolya, a melylyel magát ketszer melibe lötte. A helyszíni szemle után a két hullát el- temette.

Hadnagy és a törzsőrmester felesége.

Rangvesztés csábítás miatt.

A „Nagyváradai Napló” írja ezt a fel- tűnést keltő „kis garnizon” történetet.

Két év előtt még itt szolgált a nagy- váradai 4 honvédyalagezrednél a kezelőtiszt-

jelölt törzsörmester. Intelligens jó családból való fiú volt. Sikerrel letette a kezelőtiszt vizsgát és zászlóalj kezelőtiszt teendőket végezte az ezrednél. Hódolt az alkoholizmus szenvedélyének és nem egyszer gyült meg a baja a különben használható munkakörnek részegsége miatt. Könnyelműen látta el teendőit, mert folyton éjszakázott. Kollégái szerették a törzsörmezt, ki társaságban megnyerő modoru, kedves ember volt. Különösen jó barátság fejlődött ki közte s egy másik törzsörmester között, ki régebben szolgált az ezrednél.

Ez családos ember volt, szép asszony feleséggel, két gyönyörű leány s egy fiúgyermekkel. Tisztességes fizetésben rendes polgári háztartást vezetett. Gyermekeit iskoláztatta, feleségével soha meghasonlása nem volt, szerették egymást nyolcz évi házassalattuk alatt midig.

A kezelőtisztjelölt barátság révén járatos lett a házhoz. Látszott, hogy ragaszkodik a szép családhoz, de semmi titkos és bűnös viszonyra, mi a ház szentélyét beszennyezte volna, nem következtethet senki. Pár hónap múlva a fiatal törzsörmester megkapta a tisztit rangot. Kezelőtiszt hadnagy lett s mint ilyen elkerült Nagyváradról a gyulai 2. honvédelmi ezredhez. A hadnagy hívta jó barátját is maga után. És néhány hét múlva a törzsörmester is áthelyeztette magát Gyulára, hol rokonai vannak, bár szorosabb kötelékek Nagyváradhoz is fűzték, de kisebb állomáshelyen könnyebb az élet is, a szolgálat is. Ezért határozta el magát, hogy Gyulára megy s nem tűnt fel neki, hogy felesége valami örömmel hagyja itt Nagyváradot.

A barátság még jobban kifejlődött a hadnagy és a törzsörmester családja között. Egymás mellett levő házban laktak s a szép asszony sokszor látták, amint az elválasztó kerítésen át társalgott a kezelőtiszttel. A férj nem vett észre semmit, míg egy táncmulatságon kellemetlen felfedezésekre jutott. Februárban a gyulai újvárosi polgári kör táncmulatságot rendezett. Együtt mulatott a hadnagy s a törzsörmester feleségétől. Vidám pohárcsengések között sokat engedett meg magának a hadnagy a menyecskével szemben, ott a férj előtt.

A törzsörmester figyelmeztette illemlre a hadnagyot, de az asszony nyugodtan fogadta a tulbizalmas udvarlást. A hadnagy feszitelenül ivott tovább s a végén nem tudott fizetni. A törzsörmester egyenlített ki helyette a kontót.

A városban megindult a suttogás. A hadnagy botrányos magaviselete mind ismeretebb lett s a törzsörmezt, ki baráti jóakarattal leplezte a hadnagy könnyelműségének vétkeit, sőt már anyagilag is jelentékenyen bemászott a hadnagyért, szabadsága után hazatértekor azzal fogadták, hogy a felesége karonfogva sétált az utcán a hadnaggyal. A mende-mondák fölébresztették a gyanut a törzsörmesterben, kinek pedig soha sem volt alkalma kétkedni felesége hűségében. Felelősségre vonta az asszonyt ez nyíltan bevallotta, hogy viszonya van a hadnaggyal, mert szereti.

A törzsörmester könyörgött a megfelelő asszonynak, gondoljon a gyermekekre, ha már a hitvesi hűséget a sutba dobja. Levelet irt a hadnagynak és a törzsörmester kérte, hogy ne zavarja az ő családi boldogságát, kerülje az ő házát. A levélre a válasz az volt, hogy a kerítésen át tovább folyt a diskurzus, sőt a lépések nyomai is kivehetők voltak, melyek az egyik lakásból a másikba vezettek. Második levél ment a hadnagyhoz. Ezt visszaküldte olvasatlanul a hadnagy. Erre küldte a törzsörmester a harmadik, most már sértő levelet a hadnagynak.

A ki élesedett viszálykodás szolgálatai utra terelődött. A hadnagy ellen becsület-

birósági eljárás indult meg s ennek során kitudódott minden stikli. A tisztit becsületbiróság vizsgálata közben az asszony ott hagyta a családját. A férje pénzével utazott el Budapestre s mint kiderült, a hadnagy is elkísérte egy darabig. Az engedély nélküli távozás még súlyosbitotta a hadnagy helyzetét s már nyilvánosan beszéltek, hogy a hadnagyot rangvesztésre ítélte a tisztit becsületbiróság. A rendeleti közlöny legutóbbi száma, négy-öt nappal ezelőtt hozta, hogy J. kezelőtiszt-hadnagynak tisztit rangjáról történt leköszönését a honvédelmi miniszter elfogadta.

Egyházak és iskolák.

Papi értekezlet. A ciszavidéki evang. egyházmegye papsága csütörtökön d. e. 10 órakor papi értekezletet tart a Kereskedelmi Akadémia disztermében. Tárgyai: a vallásoktatás, a lelkész és a szocializmus, az 1848. évi XX. t. cz. végrehajtása tárgyában felterjesztett „Vélemény“-ről. Ezt megelőzőleg reggel 9 órakor istentisztelet s urvacora lesz.

A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága 1904. év július hó 1-én délután 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart.

Javitó és pótló érettségi vizsgálatok. A tisztantuli ev. ref. egyházkerület gimnaziumainak javító és pótló érettségi vizsgálatai augusztus hó végén kezdődnek. Mezőturon tartják meg. A vizsgálat rendje a következő: Teljes vizsgálatra jelentkezés augusztus 31-én. Írásbeli vizsgálatok szept. hó 1. 2. 3. 5. és 6. napjain. Szóbeli és javítóvizsgálatok szept. 9. és 10-én tartatnak meg.

Az új szénior. Harsányi Pál volt szénior hivatalát csütörtökön délelőtt adja át utódjának Kövér Árpádnak, ki tehetségéről, kiváló szorgalmáról és szerénységéről ösmeretes az ő kollégiumban.

Az érett ifjak. A debreczeni ev. ref. főgymnasium érettségi vizsgálatára dr. Erdős József akad. igazgató elnöklete alatt, dr. Erdélyi Pál kolozsvári egyetemi könyvtár igazg. jelenlétében a tegnapi napon ért véget. Jelese érettek 5-en: Eöry Kálmán, Gulyás József, Joó István, Malatinszky Zoltán és Zelovics Zoltán. Jói érettek: Berencsy Gyula, Bethlendi Endre, Ecsedi István, Gyulai Pál, Kádár István, Kalas Ferencz, Mikó Imre, Nagy Imre, Oláh Béla, Sáfár László, Sárvary Jenő, Schenk István, Szathmári János, összesen 14 en. Érettek lettek: Karácson András, Kiss Zsigmond, Koss Zsigmond, Miskolczy Sándor, Nagy Dezső, Oláh Barnabás, Böhrigh Károly, Papp Lénárd, Somosi Béla, Szabó Lajos, Szabó László, Szathmári József, K. Tóth Kálmán, Tóth Mihály, Varga László, Vass Antal, Zöld József, Bakó Mihály, Bay Sándor, Borbély Balázs, Botos József, Dobos Ödön, Éles Béla, Hajdu László, Hegedüs Albert, Julow Viktor, Kalmár Ferencz, összesen 28. Az ifjak 10 év múlva találkoznak. Kívánjuk, hogy az élet váltsa be szép reményeiket.

Társas-élet.

[Dorogi virtus. — Eljegyzési hír. — Az igazi Pál napja.]

A hajdu-virtusról beszélgettünk. Ma már a fokosnak fénykorában divatos virtuskodás aláhanyatlott. És talán még leginkább Dorogon virtuskodnak csáti suharczczal a hajduk. Az is Dorogon történt meg, hogy a hajdu atyafi 12 éves fiúgyermeké beverte a kis cimborája fejét. Állítolag még az apja, bizonyos nevezetű Szálka Mihály uram is buzdította szilaj csemetéjét:

— Üssed te! Hé . . .

A nánási járásbíró a vallás után két napi lecsukásra ítélte az erősekező kis Szálka fiút, a midőn is az öreg Szálka hajdu sirva fakadt és a belső zsebből előkotorászott tarka zsebkendővel ugyancsak törölgetni kezdte a szemét. A nánási járásbíró meglették a kövér könyhullajtások.

— Hát miért sir kend? Hisz kendet felmentettük . . .

— Nem is az ítélet végett könyvezek! — mondá Szálka hajdu, hanem örömben sírok, hogy a kis Gyurka fiamat is ember-számba vették a tekintetes urak . . .

A fokosnak a fénykorába illik ez a dorogi hajdu felfogás.

Eljegyzési hirt vettünk és közlünk. Ez a kedves hír a legszebben illik a társasági rovatba; hisz a debreczeni uritársaságnak két kedves ifju tagjáról szól ez a hír.

Az ifjabb magyar jogász nemzedéknek tagadhatlanul egyik kiváló tehetségű, képzett, szép pályafutásra hivatott reménysége, a mi rokonszenves irótársunk, a nyelvtudós ifjabb doktor Thót László.

Rábéi- és szoboszlói dr. Thót László, a mi kedves, örökifju Thót László „öreg” cimboránknak, hajdani újságszerkesztő kartársunknak a kitünő fia jegyezte el a debreczeni társas-élet egyik legbájosabb, nagyműveltségű hölgytagját, a bájos Eckensberger Pelágie ifju urhölgyet. A magyar királyi honvéd huszárság derék törzstisztjének, Eckensberger György debreczeni honvédhuszár ezredes, ezred-parancsnoknak a leánya a bájos ifju menyasszony. Ószinte szívből kívánunk szerencsét a tiszta szerelemből kötött szép frigyehez.

Tegnap volt a magyar kalandárium egyik nevezetes és legszebb napja, Péter Pál napja. Nevezetes és legszebb nap ez azért, mert az alföldi magyar villámfényes kaszájával ezen a napon vágja ki az első rendet a buza táblákból. Bár az idén nem valami vastagon dül a rend az arató magyar kaszája előtt, mégis szép nap ez és mint lapunk egyik hajdusági költő barátja és dolgozó társa által, az öreg Petrus Jenő koma által felelős szerkesztőnkhez intézett alábbi rigmus is bizonyítja: az igazi Pál napja ez a nap; de beszéljen maga a parlagi vén poéta:

Móricz Pál urnak

Itten.

Most az igazi Pál:
Nem a fordulása,
Most hull le az égből
Az Isten áldása . . .
Ma tartsd neved napját
Kedves jó barátom,
Hogy én kívánhassam:
Az isten megáldjon . . .

(1904. június 29.)

Petrus.

UJDONSÁGOK.

Magyarul akarnak tanulni.

— E cikk átvételére kérjük laptársainkat. —

A legilletékesebb szász helyről érkezett levél erősíti meg, hogy az ifju szász nemzedékben meg van a hajlandóság a magyar nyelv tanulására és évről-évre mind többen látják be, hogy szükséges, hasznos tudni az ország hivatalos nyelvét és nem kényszerből, de saját jól felfogott érdekből kell azt megtanulni és ösmerni e haza fiainak. A Szebenből Neugeboren Emil tanár, szász lapszerkesztőtől most érkezett

levél is szász ifj. ben ford. ként saj. Ez

gélikus, dész kiv. a magya. káczió f. gyakorol. rint a m. legnagyobb kell alka. százok. pünket. merjék. szóban. telen sz. sékelt. olcsó an. gokat a. És mive. pénzbe. rájuk né. vagy an. tanításá. elemeine. ki a szá. magyar. volna ki. mérten. a kisebl.

Ős. gyar kö. helyzeté. lünk a. tól rész. magukb. héz nye. los nyelv. szember. és körü. megvald. Mert az. hogy a. kes szá. meg ny. környez. sajátitan. alatt.

Az. a cikk. landosá. teknek. körükbe. a fenti. tani, sz. tatás vé. lapszer. dúlni.

tandó vá. és Bakó. a főváros.

3 órako. közgyül. tárgya. előrelát. izgatott. kozó vá.

levél is erre keres utat módot, hogy szász ifjak, a kik mind többen és többen fordulnak hozzája, olcsó uton miként sajátíthassák el a magyar nyelvet.

Ez alkalommal nyolcz ág. evangélikus, nagyszabeni szász tanítóképezdész kívánkozna magyar családokhoz, a magyar alföldre, hogy a nyári vakáció folyamán a magyar nyelvben gyakorolják magokat. Véleményünk szerint a művelt magyar társadalomnak a legnagyobb örömmel és szívélyességgel kell alkalmat nyújtani arra, hogy a szászok jövő oktatói nyelvüket, népünket a tüzhelynél közvetlenül ösmerjék meg, szeressék meg. Ezek a szóban forgó fiúk, valamennyien igénytelen szász falusi gyermekek és mérsékelt helyzetüknél fogva, lehetőleg olcsó anyagi áldozattal szeretnék magokat a magyar nyelvben gyakorolni. És mivel már maga az ide-oda utazások pénzbe kerül, a legmegfelelőbb volna rájuk nézve, ha a vakációi ellátást, vagy annak egy részét a német nyelv tanításával, a hegedü- és zongorajáték elemeinek az oktatásával érdemelnék ki a szász vendéget elfogadó művelt magyar családnál. Ha ez azonban nem volna kivihető, szerény viszonyaikhoz mérten mérsékelt összeget is fizetnének a kisebb igényű szállásadónak.

Öszintén tártuk fel a művelt magyar közönség előtt ezen szász ifjak helyzetét és őszinte jóindulatot esdeklünk a közönségtől, mint laptársainktól részökre; hogy midőn ez ifjakban magukban megvan az óhaj a mi nehéz nyelvünket, édes hazánk hivatalos nyelvét megtanulni, legyünk velök szemben mi is a legelőzékenyebbek és körülményeinkhez mérten segítsük megvalósulni dicséretes törekvésöket. Mert az valóban herkulesi próba volna, hogy a természetöknél fogva nehézkes szász fiúk könyvből tanulhassák meg nyelvüket, míg a tiszta magyar környezetben néhány hét alatt is többet sajátítanak el, mint a könyvből évek alatt.

Azok, a kik méltányolni képesek a cikkben kifejtett törekvést és hajlandóságot érznek a szász tanítójelölteknek a nyári szünidő alatt családi körökben a magyar nyelv tanulására, a fenti feltételek mellett, alkalmat nyújtani, szíveskedjenek bővebb tájékoztatás végett *Neugeboren Emil tanár, lapszerkesztőhöz (Nagyszabeni) fordulni.*

— **Személyi hír.** A ma délután tartandó városi közgyűlésre *Benedek János dr.* és *Bakonyi Samu dr.* országos képviselők a fővárosból hazaérkeztek.

— **Városi közgyűlés.** Ma délután 3 órakor tartja Debreczen városa a közgyűlését, amelynek legfontosabb tárgya a csendőr-javaslat. A közgyűlés előreláthatólag igen népes, zajos és izgatott lesz. A gazdálkodással foglalkozó városi képviselők az aratási munka

daczára is ott lesznek valamennyien és ott maradnak akár egész éjjelen át, két-három napon át is, de a csendőr-javaslatot megbuktatják. Nincs az a rábeszélés, se az az erőszak, a mely előtt meghajoljanak vagy megtörjenek. Ma délután tapasztalhatni fogja a főispán, hogy Debreczen törvényhatósági bizottsága felsőbb nyomásra nem fog szolgálkúen meghajolni, mert Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága nem a nyüvedí, sem a tyukodi kupaktanács.

— **Honvédek a gyakorlaton.** A debreczeni honvédyalozezred az idén kisebb nagy gyakorlatot tart. A nagyváradí 4 dik honvédyalozezreddel Székelyhid vidékén találkozik a két ozred. Híre járt, hogy a gyakorlaton József kir. herczeg is részt vesz. Illetékes helyen azonban a kir. főherczeg érkezéséről ez ideig mit sem tudnak.

— **Az új-párti bizottsági tagokhoz.** Felkértünk az alábbi felhívás közlésére: Ez uton felkérjük az újpárt azon tagjait, akik a városi képviselő-testület tagjai is egyuttal, hogy a június 30-án, csütörtökön délután 3 órakor tartandó városi közgyűlésen a fontos és elvi jelentőségű tárgyakra való tekintettel, teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Kéky nemzeti ur Budán.** A budai „Lukács fürdő” kertjében sétálgatott a minapában a Bokréta négy pesti költője s egyik vasas lóczán a természetes, nagybajusszú, nemzeti Kéky uram, derék polgártársunk üldögélt nagy ünnepeyesen életepárjával. Minden fordóvendégnek megakadt a szeme az érdekes magyar páron, kiváltképen pedig Kéky nemzeti uramon, amint hortobágyi nyugodt méltósággal szivarozgatott, mintha csak átnézett volna a járókelők fölött s a füstkarikákon át debreczeni gazdaságán legeltette volna a tekintetét. Pedig figyelt a beszédre is. Amint ugyanis a Bokréta egyik költőkatonája oda szól mellette lépegető bajtársának:

— Nézd csak, ez Kéky nemzeti urunk Debreczenből! Kéky a szivar mellől vissza szól rávégtelen megelegetett hangon:

— *El van tanálva!* . . .

Erre illendően megsüvegezték a debreczeni fiatalok a módos czivist.

— **Felhívás a gazdákhöz.** Az adó ügyosztálytól vettük ezen felhívást: Értessítetnek azon kis és nagy-hegyesi, szepesi, ebesi, kösélyszegi és álmzugi birtokosok és mezőgazdák, kik rozsdakár bejelentésüket a városi adóügyosztálynál megtették, hogy a helyszini szemle megejtése kezdetét vette, miért is saját érdekükben felhivatnak, hogy vagy maguk, vagy megbízottjuk állandóan a földön tartózkodják, hogy a helyszini szemle megejthető legyen.

— **Új ügyvéd.** Kicska Mór püspökladányi ügyvéd irodáját Debreczenbe helyezte át Hunyadi-utca 12. szám alá. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy Gyökössy Endre fiatal, neves költő, lapunk belső munkatársa, ki a budapesti egyetemen végbizonyítványt nyert, az ügyvédi gyakorlatot Kicska Mór ügyvédnél kezdi meg.

A csendőrség és a függetlenségi párt. A függetlenségi párt köztörvényhatósági bizottsági tagjai tegnap délután gyűlést tartottak a függetlenségi olvasó körben, hogy a debreczeni csendőrség ügyével behatóan foglalkoztak. Majdnem minden jelenlévő részt vett a vitában s egyhangu határozattal a csendőrség ellen foglaltak állást. Érdekes és tanulságos jelenet volt az egyik függetlenségi bizottsági tag fel szólalása, aki élesen, nyíltan, őszintén kikelt Kovács József polgármester ellen. Keserűséggel ítélte el ugyanis, hogy Kovács József polgármester, akit függetlenségi elvéért, mint a függetlenségi párt volt elnökét a függetlenségi párt választott meg polgármesternek, a csendőrség mellett a közigazgatási ülésen szavazott, tesz és kardoskodik. Ezt igen erős szavakkal a párt cserbenhagyásának nevezte az illető tekintélyes párt ember.

— **Péter-Pál.** Az aratás ünnepe tulajdonképpen Péter-Pál, nem pedig a r. kath. felekezeté. E napon kezdődik ugyanis az aratás, az istenáldás betakarítása. Országos ünnep ez. A munka ünnepe ez. Az idén azonban olyan hírek keltek szárnyra, hogy véres zavargások lesznek Péter-Pálkor. Hála a jó istennek, hazugságnak bizonyultak e hírek. Az aratók kaszája vígan pendül és dönti rendekbe az arany kalászokat.

— **A „Kossuth dalkör” vigalma.** Vasárnap, július 3-án este tartja meg városunk egyik tevékeny dalárdája a „Kossuth dalkör” első nyári mulatságát a nagyerdei pavillonban. Ezen az estélyen a dalkör egész új dolgokat mutat be. Örömmel jelenti a rendezőség, hogy a jegyek javarésze már is elfogyott, úgyhogy ilyen érdeklődés még nem mutatkozott az egylet estélyei iránt. Felhívjuk tehát az érdeklődő közönség figyelmét az estélyre, melyen meggyőződést szerezhet a közönség arról, miszerint ezen dalegylet is, mint a többi, rajong a szépért, a nemesért, a hazafiasságért. A művésziösen összeállított műsor számaiból különösen kiemelendők Grád Rezső bassus szöllője és Boross Ferencz híres baritonista magyar népdalai. A Dobos-pavillon diszes berendezésével is a rendezőség kedves meglepetésében fogja részesíteni a megjelenő művelt közönséget. A műsort az alábbiakban közöljük: 1. Nyitány, Veres Tóni zenekara által. 2. Kossuth Himnusz id. Ábrányi Emiltől, előadja a dalkör. 3. Pusztasir Heiser V.-től előadja Grád Rezső egyleti tag, Zongorán kiséri Kökért Gusztáv karnagy. 4. Falu végén kurta korcsma Vuchingtól előadja a dalkör. 5. Magyar népdalok előadja Boross Ferencz egyleti tag zongorán kiséri Kökért Gusztáv karnagy. 6. Kossuth-induló előadja a dalkör. Műsor után reggelig tartó táncz.

— **Az operfák pusztítói.** Méltán megérdemlik e czímet azok a vásott, rozsz nevelésű gyermekek, kik nem átalják az ujonnan ültetett cserjéket megfosztani leveleiktől s nagyon gyakran még fiatal hajtásaitól is. Szerkesztőségünkben panasztolták,

hogy a sorompókon kívül ültetett fiatal operákat, különösen a Hatvan utcai és a Köntöskerti uton éretlen gyerkőcök megtépázzák, fiatal galyaikat letördelik. Jó volna, ha mezőrendőrség több gonddal őriztetné e drága pénzen ültetett cserjéket.

Polgármesterünk arcképe a budapesti kirakatokban. Most értesülünk ez érdekes hírről, hogy a galaczi esetből kifolyólag Budapesten mily nagy hirre vergődött Kovács József polgármesterünk, hogy arcképét képes levelező lapokon árulták és a kirakatokat is egy-két napig, mint „legújabb és legnagyobb szenzáció” az ő arcképes levelező lapjaival rakták tele. Tisza István miniszterelnök küldhetne is közelebb a galaczi konzulnak egy ilyen „anczik”-ot.

Debreczen a Bocskay-szoborra. Igazán szörnyen szegényes összeget akar a város tanácsa megszavaztatni a böszörményi Bocskay-szoborra, 200 koronát leégett tót községnek is megszavaznak ennyit, de már nemzeti hőssel szemben kár ez a nagy takarékoság, mert ez illetlen garaszkodás is, meg lebecsülés is. Se egyiket, se másikat nem érdemelné meg a vármegye közönsége Debreczen város részéről, mert hiszen a vármegye közönsége súlyos százezerekkel gazdagítja Debreczen forgalmát és ha már Bocskai érdemeit nem is tekintik, legalább a vármegye közönségéhez való kötelekre több tekintettel illik lenni.

Pénztárvizsgálat. A város házi és gyámpénztárában szerdán délután tartotta meg Vecsey Imre főjegyző elnöksége alatt a bizottság a sokasos pénztárvizsgálatot.

Tisztogatás közt elsült fegyver. A pallagi gazdasági tanintézetben kicsi hijja, hogy halállal nem végződő szerencsétlenség történt szerdán reggel. Girásek Ede kertészsegéd fegyverrel vállán kísértelt a határba. Később visszaterve, megázott fegyverét tisztítani a tanintézet szertárába ment. Tisztogatás közben a fegyver elsült és az éppen abban a pillanatban belépő Nagy Juliánna 21 éves cseléd leánynak jobb alsó karját teljesen széjjelroncsolta. A veszedelmesen megsérült cseléd leányt azonnal be szállították a kórházba. Az orvosok véleménye szerint a jobb kezét amputálni kellene, ellen esetben a súlyos sérülés halált is okozhat. A kéz levágásáról azonban a leány, valamint szülei hallani sem akarnak. A súlyosan sérült leányt Orosz László rendőrfogalmazó hallgatta ki.

A hortobágyi jószágok hazahajtása. A városi tanács még a múlt héten megkereste a minisztert, engedje meg a Hortobágyról a jószágok hazahajtását, mert a vész és a szárazság miatt a jószágok a pusztulásnak vannak kitéve. A miniszter ígéretet is tett a nála járt megbizottaknak, de még ez ideig nem jött meg az erre vonatkozó engedély. Mint a „Debreczen” írja: A tanács tegnap táviratban fordult a miniszterhez, kérve az engedély mielőbbi megkü-

dését. Kiegészítjük ezt a hírt azzal, hogy az engedély megadását a fenjárt Király Gyula tanácsnoknak és Leidl Emil kir. főállatorvosnak kilátásba helyezte és így azt, ha még tegnap este meg nem érkezett, mára várják.

Debreczeni tanárok Székelyudvarhelyen. Az országos tanáregyesület július 3-án és 4-én Székelyudvarhelyen tartja ez idei országos ülését. A kongresszuson Debreczen tanárai közül közel huszan vesznek részt, akik szombaton együtt utaznak el a Székelyföldre.

Számítási választás. A mai közgyűlésen választás is lesz. A megüresedett számítási állást fogják betölteni. Az irnoki állásra azonban csak a következő közgyűlésen fogják a választást megejteni.

Bauman vigszinpada az A. királynőben. Tegnap mutatkozott be újból az Angolkirálynőben Bauman érdemes társulatával. Előkelő közönség töltötte meg a Hauer mulatót s jól mulatott az előadott, fordulatokban gazdag vigjátékokon, énekszámokon, tánczokon. Megérdemli mindenbizonytal Bauman, hogy Debreczen város közönsége meglátogassa.

Lányi Géza czimbalom-művész népdalszerző, hangverseny-társulatának hangversenye július 2. 3. és 4-én, a Dréher-sör-csarnok kertjében. Lányi Géza czimbalom-művész ur, népdalszerző, a budapesti népszínház tagja, Blaha Lujzának, a nemzetcsalógnának kedvelt czimbalmosa, ő felesége Izabella és Mária Anna főhercegnő czimbalomtanára. áttutazólag kitűnően szervezett társulatával városunkba érkezik és egy néhány estélyen át gyönyörködtetni fogja művészetével városunk igen tisztelt közönségét. A közreműködők névsora: Nők: K. Sárváry Janka népszínmű-énekesnő, Losonczy Etus operett énekesnő, Székely Ilonka kuplé énekesnő, Kovács Lili magyar énekesnő, Kemény Ilonka alt énekesnő, Thurzó Margit tánczosnő a Magyar színház tagjai. Férfiak: Lányi Géza igazgató, Kalocsai Viktor titkár, kuplé énekes, Sajó Izsó népszínmű énekes, Sággy Ede komikus, Makai József bassz bariton énekes, a Magyar színház tagjai. Tomschy Gusztáv koncert mester és tárogató művész, a Népszínház tagja. Nagyerdemű közönség! Semmi költséget és fáradságot nem kímélve, egy olyan magas művészi színvonalon álló társulatot szerveztem, mely által az igen tisztelt műértő közönség igényeinek minden tekintetben megfelelhettek. Kérem a n. é. közönséget az ügy érdeméhez méltóan eme hazafias vállalatomat szíves pártfogásával kitüntetni. Lányi Géza igazgató. Az összes kurucz nóták tárogató kísérettel adatnak elő. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti-díj 1 korona.

Még élve érkezett halak lesznek pénteken este a Márkus Dréher-sör-csarnokában. Ugyanis egy öreg halász ember hozza pénteken reggel a Tiszából a friss halakat, ő is készíti el a halászlévet. *Este Rácz Károly teljes zenekarával zeneestélyt rendez.*

Magyar daltársulat kezdi meg a működését a „Debreczen” sör-csarnokban. Szombattól működik majd az érdekes társaság, a mely 15 tagból áll.

Új töltésű villanylámpák érkeztek **Mentze Henrik** ujdonságok áruházába Piacz- és Szentanna-u. sarkán.

43 oláh mandátum.

Mozgolódnak az oláhok.

[Budapesti tudósítás.]

Mint félhivatalos kiadások is megerősítik, a Felvidéken a tótok, Erdélyben és a Délvidéken pedig az oláhok a legközelebbi választás alkalmára kilépnek az eddig köve-

tett passzivitásból s nemzetiségi programmal állítanak jelölteket. Az oláhok mozgalmának központja Arad, ahol folyton tartják a zártkörű, titkos értekezleteket, melyeken már összeállították az összes választókerületeket, ahol oláhok vannak s összeírták az oláh választók létszámát s egy „választási bizottságot” alakítottak, mely a kerületekben már most megkezdte a szervezkedés munkáját. Az a választó-bizottság 43 oly kerületre számít, melyben az oláh nemzetiségi jelölt biztos győzelemre számíthat. Egy kormánypárti orgánus már fel is sorolja, hogy a jelöltek mint osztották fel egymás közt a kerületeket.

Biharmegyében a tenkei kerületben Popa György volt aradi központi szolgabíró léptetik fel.

Szászvároson fel akarják léptetni dr. Mihó János volt szászvárosi ügyvédet, kit megválasztatása esetén az oláh nemzetiségi párt elnökének szemeltek ki.

Dobrán dr. Vlád Aurél újból fog fel lépni.

Aradmegyében is lesz olasz jelölt: M.-Radnán fellép Goldis László aradi szentzéki titkár, Kisjezőn Veliciu Mihály odaváló ügyvéd. Világosan az aradi „Tribuna” szerkesztője, Russu János, Borosjezőn dr. Pop C István aradi ügyvéd, Józszáshelyen pedig dr. Suciú János, aki nem régen Nagylakon lépett fel.

Biharmegyében szintén nagyban szervezkednek és készülnek a románok a választásokra. Mig Arad- és Hunyadmegyében az oláhok nemzetiségi programmal fognak fellépni, Biharmegyében többnyire szabadelvű oláh jelölt lép fel. Belényesen semmit sem tudnak Suciú Silvius belügyminiszteri oláh tolmács jelöléséről. — Az oláhok jelöltje itt (nemzetiségi programmal) dr. Pap János brádi ügyvéd. M.-Cséken a mor. tani képviselőnek, Pap Jánosnak aligha akad az oláhok között ellenjelöltje. Eleden fellép (szabadelvű programmal) dr. Zigre Aurélnagyváradai ügyvéd. Ő védi az élesdi vérengzések miatt letartóztatottak nagyobb részét.

Erdélyben, Hátszegezen fel akarják léptetni dr. Bontescu Viktor hátszegei ügyvédet; Vizaknán Cosma Pártént, a szebeni „Albina” vezérigazgatóját, Fogarason dr. Senchea fog fellépni, Alsó Árpáson pedig dr. Serbán régi ellenjelöltje dr. Vasu Octavián.

A Bánságban föllép: Novák Aurél dr. (Fehértemplom), Tomics Virgil (Facséten), Tamasiú Gyula dr. (Szászabányán), Popovicsi György dr. lugosi esperes (N. Zorloncen), Lugoson Bredicean Coriolan hirtveves ügyvédet szeretnék az oláhok felléptetni, de Bredicean, ki a Mocsonyi-család politikai hiva, eddig még nem nyilatkozott. Oraviczán és Karánsebesen neveket még nem emlitenek, de kétségtelen, hogy ott is akad majd nemzetiségi jelölt.

Temes- és Torontálmegyékben csak egy-két kerületre számítanak az oláhok. Végváron felléptetik Pépa Konstantin buziási görögkeleti esperest. Kísérleteket tesz ebben a kerületben Sigicsu dr. budapesti tanár is. Torontál-Ozorán valószínűleg szerb jelölten fognak megegyezni az oláh és szerb választók; ugyszintén Nagylakon (Csanádmegye) is, ahol Hodje Milán tót nemzetiségű hírlapíró próbál majd szerencsét.

Az oláhok általában nagy reménykedéssel vannak jelöltjeik győzelmé tekintetében. Ha csak husz román képviselőt beválasztanak, akkor Budapesten politikai napilapot indítanak, melynek kiadási költségeire már is gyűjtik a pénzt a gazdagabb oláhok és az oláh főpapok közt. A nemzetiségi kerületekben minden esetre érdekes választási küzdelmekre lesz kilátás s jó lesz ott a magyarságot is ébren tartani.

Merény

Bécs

udvaron
Korvin-Mi
Krakkóból
Cecilla, n
régii szere
váltás utá
lovszky J
sebesítette

Bécs

pán nagy
orosz lap
katonák o
tottak vo
a hírszta
pai hatalm
ellen. Lia
ket éppen
ték, mint
csata után
hanem fe
lenség ér
szeretné
ügyének
fog sikerü
nok a n
mindentü

Lond

patok 3 s
lenállás u
lövök a v
napig véd

Toki

Hitvangsa
foglalták
Losson-er
hagyott h

Toki

tart. Port
bevezessz

Buda

lap egyik
hogy a ki
rolyt és c
és ámbár
kinek sem
mindamell
tudni, hog
micsodás
báró ur?

Hon

Zágr

pok elraga
miniszter
lemző.

Az

Nagy

let néppár
gróf beszá
hogy az e
vizióját a
vették az

TÁVIRATOK.

Merénylet a bécsi pályaudvaron.

Bécs, június 29. A bécsi pályaudvaron véres merénylet történt ma. Korvin-Mileczky Ignác gróf, midőn Krakkóból megérkezett, Bladimitrovski Cecilla, malomtulajdonos elvált neje, régi szeretője reátámadt. Az éles szóváltás után az asszony völegénye, Milovszky János rálőtt a grófra és megsebesítette. A sérülés nem súlyos.

A önérzetes japánok.

Bécs, június 29. Hivatalos. A japán nagykövet közhírré teszi, hogy az orosz lapok azon hire, hogy a japán katonák orosz elesetteket megcsönkítettak volna, alávaló hazugság. Ezzel a hírszettel Oroszország az európai hatalmakat akarja feltüzelné japán ellen. Liaojangnál az orosz sebesülteket éppen olyan ellátásban részesítették, mint a saját embereiket, mert csata után a sebesült *nem ellenség, hanem fegyvertárs, akit szerencsétlenség ért.* Oroszország egész Európát szeretné mozgósítani, hogy *vesztett ügyének barátokat szerezzen.* Nem fog sikerülni ez a terv, mert a japánok a nemzetközi jog és kötelesség minden törvényét betartják.

Port-Artur ostroma.

London, június 29. A japán csapatok 3 szárazföldi erősséget heves ellenállás után elfoglaltak és most onnan lövik a várost, amely márcsak néhány napig védekezhetik.

Tokio, június 29. Vasárnap 26. Hitvangsang és Jatvánsap erődöket foglalták el csapataink, majd utána a Losson-erődöt. Az ellenség 40 halottat hagyott hátra.

Tokio, Az előnyomulás folyton tart. Port Artur július hó közepe előtt beveszszük.

Új báró.

Budapest, június 29. A hivatalos lap egyik közeli száma fogja közölni, hogy a király az aradvári König Károlyt és családját bárói rangra emelte, és ámbár senkinek sem használ, senkinek sem árt ez az újabb bárósítás, mindamellett *nem volna érdektelen tudni, hogy hol született, kicsodás és micsodás honfiu lehet ez a König báró ur?*

Horvát magyar barátság.

Zágráb, június 29. Az itteni lapok elragadóan írják Khuen-Héderváry miniszter beszédéről. Ez is — jellemző.

Az „ócska elvek“ lovagja.

Nagykanizsa, június 29. A kerület néppárti képviselője, Zichy Aladár gróf beszámoló beszédében kijelentette, hogy az egyházpolitikai törvények revízióját akarja. Természetesen kinevették az „ócska“ elvekket és a fa-

képnél hagyták a régi szerszámos lovagot, hiszen ma már „dárdával“ küzdeni „ágyu“ ellen igazán nevetséges.

Dobieccki felszólal.

Budapest, június 29. A költségvetési vitában ma Dobieccki Sándor debreczeni képviselő is felszólal. Sajnos, a vasutasok nem mondhatják meg neki, mit kívánnak neki is, e rendszernek is.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 34.

Elolvasta a titokzatos leveleket tiszszor is. Mélyen elmerült azután gondolataiba, a mikor ismét csemetés hangzott. Kiment. A kapuajtóban ifjú suhancz állott, a kezében levelet tartott. Mikor átadta, gyorsan eltávozott. Gusztáv visszatért a szobájába, felbontotta a levelet, amelynek tartalma a következő volt:

„Bordine ur! Rendkívül fontos és sürgős ügyben hívom fel, hogy azonnal legyen utra készen, ha Keene Silas titkos rendőrt utoljára látni akarja. Szörnyű és váratlan szerencsétlenség történt velem. Halála előtt fontos közlendője volna az ön számára. Egész nap sürgetett engem, hogy ön után küldjek. Eddig nem teljesíthettem a haldokló kérését, de remélem, hogy ez a levélke még idejében az ön kezeihez jut és még életben találja őt. Pont kilencz óraker kocsit fog megállani az ön ajtaja előtt. Szálljon fel rá, ha a haldoklót látni akarja. Ha nem jönne, úgy a haldokló utolsó óráit keseríti meg velem. Várni fogom.

Tisztelettel

Jones Henry“

Bordine elmélyedve sétált föl és alá. Ez volt az első hír, amelyet a titkos rendőrsorsáról hallott, amióta ő Bowley Billy lebuját felkereste. Vajjon ki lehet, aki e levelet írta? Jó barát-e vagy ellenség? Mert hogy a titkos rendőrt nem írta, az bizonyos. A szerencsétlent valószínűleg leütötték. A legjobb esetben is a sérülései életveszélyesek...

Elhatározta, hogy felkeresi a titkos rendőrt, de azért a föltöltött forgó pisztolyát magához vette, mert nem bízott meg teljesen az ismeretlen levélíróban.

Pontosan 9 óraker nagy robajjal megállt a kocsit a fiatal mérnök lakása előtt. A kocsit ajtaja nyitva volt, de a homályban is észrevette Gusztáv, hogy valaki ül a kocsiban.

Gusztáv kezét csókolt anyjának és távozott. Szó nélkül boült a kocsiba, melynek ajtaját becsukta. Vajjon ki lehet a vele szemben ülő férfi? Talán az, a ki a levelet írta, hogy a haldokló titkos rendőrt még egyszer látogassa meg.

Hallgatagon nézte a két férfi egymást.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Bordine édes anyja a távozó kocsit robajára figyelt és azon gondolkodott, hol maradjon addig, amíg fia visszatér. Nem tudta, hogy meddig marad oda.

Mintegy félóra lehetett fia eltávozása után amikor az ablak felől különösen neszt hangzott fel. Az öreg asszony felriadt és látta, hogy az ablak lassan kimozdul helyéből. Azonnal arra gondolt, hogy betörő akar behatolni. Felállt, de a félelem miatt egyetlen lépést sem tudott tenni: — E pillanatban nehéz tárgy hallott be a padlóra az ablak előtt. Ugyanakkor a félig nyitott ablakban idegen férfiarcz lett láthatóvá. A szemei ördögi módra villogtak, úgy

hogy hideg borzadály futott végig az öreg asszonyon.

— Tartsa ezt meg — mondta az illető mély hangon. Gusztáv küldi. Ma este nem jő haza.

Erre az alak el is tűnt. Az ablak becsukódott és csend lett újra. Néhánypercig meg sem mert mocczanni az öreg asszony, de aztán mégis az ablakhoz lépett és a földön heverő tárgyat megnézte. Papirosba volt csavarva valami kemény tárgy. Felemelte és kibontotta. Beretva élességű, aranyfogantyus tör volt az.

— Gusztáv küldte volna ezt? Mért nem jött ő maga haza? — mondta az anya és a gyönyörű fegyvert a fia szobájának asztalára helyezte, majd visszatért a szobába és a karosszékre ült.

[Folytatjuk]

Szerkesztői posta.

Hítközségi tag. A Burger D. József, a hítközség érdemes jegyzőjére, az alkalomból közölt sorok, hogy a hítközség díszes házában nem kapott lakást, természetesen tréfás sorok voltak. Az a vers pedig, a mely versbe foglalt, kevésbé sikerült moka, a nagy Aranytól származik és Burger D. József csak módosította a helyi viszonyokhoz azt. Azért a tréfás sorokon [hej! néha a tréfában is sok az igazság], nincs okunk változtatni és az „Ártatlan dacz“ című Arany-féle versezet találoán illik a díszes hítközségi lakásból „kiépített“ Burger jegyző helyzetére is.

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltök áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

A

Hidegvizgyógyintézet a nagyerdei fürdőben már MEGNYILT.

Ugyanott mindenféle
gyógyfürdők
előállítatnak.

Elvállal mindenféle szobafestéseket
és tapetirozásokat

Horváth András

szoba- és templom-festő

DEBRECZEN, =

Piacz-utca 21. szám alatt.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet
elarusítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy ügyes női ruha varrónő, ki a női ruha varrás és szabásban tökéletes gyakorlatossággal bir 25—30 frt havi fizetéssel azonnal felvétetik Vizvári E. L. cégnél Simonffy-utca 2.

Tiszta faj leonbergi kölyök kutyák eladó Rákóczi-utca 36.

15 év óta fennálló jó forgalmu **fodrászüzlet** olcsó boltbérrel elköltözés miatt sürgősen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalba.

Rattler, jó patkányirtó kutya megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Irodai küldöncznek egy 12—14 éves ügyes megbízható fiu lapunk kiadóhivatalába azonnal felvétetik.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzotelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Használt vetőgépek 13, 15, 17 soros teljesen kijavítva **olcsó árban** kényelmes fizetési feltételek mellett kaphatók Rahmer Sándornál Piacz-u. 26. sz. nagy trafik udvar. Ugyanott egy Ganz gyártmányu szab. Schweiczer daráló és egy teljesen üzempépes használt járgányos cséplőkészlet is igen olcsón eladó.

Szépség, Szépités a jóízlés követelménye!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy laboratóriumomat **új gépekkel** és **új személyzettel** láttam el, melyek folytán minden eddigi esetleges panaszra való ok ki van zárva. **Gyors expeditió** hygienicus tisztaság! **Matild arczenőcs, crém, Matild szappan, hajrestorer**, mely anélkül hogy festene vissza változtatja eredeti színére **az őszülő haját, bajuszt.** Felülmulhatatlan ártalmas anyagokat nem tartalmazó készítmények. Tessék megpróbálni, ha bármelyik nem használ árát minden kibuvó nélkül visszaadom. **KUN ISTVÁN** gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde“) mintájára. (Alapított 1895-ben, Budapest.) Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészében.

Árlejtési hirdetmény.

A hajdudorogi gör. kath. iskolaszék ujonnan építendő iskola és bolt helyiségek felépítésére **jul. hó 6-ikán d. e. 11 órára** 46246 kor. 31 fillér költségvetéssel árlejtést hirdet. Az árlejtési szándékozók tartoznak 10% bánatpénzt vagy készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban Szegedy Mihály iskola-gondnoknál letenni, hol a költségvetés is megtekinthető.

Hajdudorog, 1904. jun. 28.

Ujhelyi Andor
iskolaszéki elnök.

Fényképező gépek s hozzá való kellékek. — **Tejjes iawn tennis** és **lovagló felszerelések.** — **Mindennemű utazási czikkek** és bőrárúk. — Solingeni zsebkések és ollók. — **Férfi ingek, kalapok, nyakkendők**

nagyválasztékban kaphatók

BORSOS KATA

müpar- és férfi divat üzletében
Debreczen, városház.

Szünidei szépirási tanfolyam

Folyó év július 3-án új tanfolyamot nyitok a magyar, német és rondírásból. Okosabban, kedvesebben, hasznosabban nem töltheti a művelődni, haladni és munkálkodni vágyó mindkét nembeli ifjuság a hosszú szünidőt, mintha oly behizelgő diszes írásra tesz szert, mely kezűgyesítő, gyönyörködtető, izlésnemesítő és kiváló hasznosságú egyaránt. **Felnőttek 15—20 óra alatt sajátíthatják el** a legszebb, legdiszesebb írást. Tandíj 20 korona, mely összeg a beirataskor előre fizetendő.

Egy-egy csoportban csak 6-an vehetnek részt, mely intézkedés gyakorlati, lelkiismeretes tanmódszerem mellett a gyors, meglepő sikert előre is biztosítja.

Minden tanfolyamomat íráskiallitással rekesztem be. Beiratások naponta 11—1-ig **Egyház-tér 5. sz. alatti** emeleti irodámban. Tanórák 3-szor hetenkint felváltva délelőtt 9—1-ig.

Kiváló tisztelettel

Zalai Márk,

nyug. tanár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselőt és bizományi raktár: **BÉSZLER és DÁVID** uraknál Debreczen.

Itten Debreczenben általánosságban azt beszélnek, hogy a Maradék áruházban, csakis egyes maradékot lehet **olcsón** vásárolni, ez azonban téves felfogás, mert üzletemben alanti czikkeket a lehető **legolcsóbb árak mellett egész végekből**, tehát ép úgy mint a hogyan a gyárból kijönnek, **a legutolsó divat** szerint lehet beszerezni, a miért is azok, **a kik igazán szép, jó, igazán divatos** (nem régi, állott) **árut olcsón akarnak beszerezni** el

ne mulasszák

a „Maradék áruház“-at

a Bika szálloda mellett, a két emeletes Ranunkel-féle palotában meglátogatni, u. m: fekete és szines ruhaszövetek, francia és mosó delainek, Ponge egyszín és mintázott batis/tok és kartonok, itten helyszűke végett elő nem sorolható mindenféle rőfös és rövidáru czikkeket, paplanokat mérték után is készítették és üzleti elvem mindég az lesz, hogy **„Élni és élni hagyni.“** Minden olcsó és semmi sem drága.